

اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران

فرم درخواست ارائه پیشنهادیه برای انجام پروژه تحقیقاتی

توسط واحدهای اتاق

RFP

(Request for Proposal)

عنوان طرح پژوهشی موردنیاز:

طرح مطالعاتی تحلیل فرصت‌ها و مزیت‌های اقتصادی و سرمایه‌گذاری

استان‌های کشور

تاریخ تنظیم: مهر ۹۵

فهرست مندرجات

- ۱- بیان دقیق موضوع..... ۳
- ۲- ضرورت انجام تحقیق..... ۴
- ۳- اهداف پروژه..... ۴
- ۴- شرح خدمات ضروری و حداقل خروجی‌های مورد انتظار..... ۵
- ۴-۱- اقتصاد استان در یک نگاه..... ۵
- ۴-۲- وضعیت بخش‌های اقتصادی در استان..... ۶
- ۴-۳- تحلیل محیط کسب‌وکار استانی..... ۸
- ۴-۴- فرصت‌های سرمایه‌گذاری استان..... ۱۰
- ۵- سؤالات اصلی و فرعی..... ۱۰
- ۶- حداقل الزامات مجری (از نظر سوابق علمی - اجرایی)..... ۱۰
- ۷- سایر مواردی که لازم است در پیشنهادیه طرح ذکر شوند..... ۱۱

همکاران گرامی

با سلام

فرم پیش رو، با هدف شناخت دقیق نیازهای پژوهشی آن واحد طراحی گردیده است. لذا خواهشمند است موارد مطرح شده در آن را با دقت و تفصیل مناسب، تکمیل فرمایید تا بر اساس آن بتوان طرح پژوهشی متناسب با نیاز آن واحد را تدوین و اجرا نمود. در صورت هرگونه سؤال در خصوص موارد مطرح شده، لطفاً با آقای تاجیک، دبیر شورای پژوهشی اتاق تماس حاصل نمایید.

۱- بیان دقیق موضوع

لطفاً موضوع پژوهشی که مورد نیاز واحد می باشد را به طور کامل شرح داده و دلایل انتخاب آن را با توجه به وظایف و مأموریت های واحد تشریح نمایید.

موضوع پژوهش حاضر استخراج آمارهای ضروری مرتبط با اقتصاد و محیط کسب و کار و سرمایه گذاری استان های کشور و ارائه تحلیل در هر مورد می باشد، به گونه ای که تصویری واقع گرایانه و کاربردی از وضعیت پارامترهای مختلف اقتصادی و محیط کسب و کار هر استان ارائه نماید. این پژوهش باید به گونه ای باشد که سرمایه گذاران بالقوه داخلی یا خارجی را که اطلاعات اندکی از استان مربوطه دارند به خوبی راهنمایی نماید. همچنین ماهیت تحلیلی گزارش باید امکان شناسایی موضوعات تحقیقاتی آینده را در راستای رفع موانع اقتصادی و محیط کسب و کار استان فراهم آورد.

در بحث مشکلات محیط کسب و کار و موانع پیش روی سرمایه گذاری و فعالیت بنگاه های اقتصادی عموماً موارد متعددی مطرح می شود از جمله مشکلات مربوط به زیرساخت ها، نهادها، شرایط اقتصاد کلان، بهداشت و آموزش، کارایی بازار کالاها و بازار نیروی کار، توسعه بازارهای مالی و ... که به منظور بهبود شرایط و حل مشکلات یادشده شناسایی و شناخت آنها ضروری به نظر می رسد. همچنین وجود آمار و اطلاعات کافی و معتبر لازمه استخراج چنین گزارش هایی می باشد. این در حالی است که علی رغم وجود مراکز و مراجع متعدد جمع آوری اطلاعات در کشور، هر زمان که به این مراکز مراجعه می شود اطلاعات و گزارش های موثق و به روزی را ارائه نمی نمایند. بنابراین خود نبود آمار و اطلاعات و گزارش های دقیق و قابل استناد و به روز نیز به مانعی دیگر بر سر راه بهبود محیط کسب و کار در ایران بدل شده است.

بنابراین با توجه به اینکه اتاق های بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی در سراسر کشور، نماینده بخش خصوصی می باشند و باید در جهت حفظ و تقویت بخش خصوصی و همچنین بهبود شرایط و پارامترهای اقتصادی و ایجاد محیط مناسب برای انجام کسب و کار و سرمایه گذاری گام بردارند و همچنین با توجه به اینکه یکی از وظایف اتاق ها ایجاد

صدایی هماهنگ از طرف بخش خصوصی برای حل مشکلات این بخش و تسهیل کسب‌وکار است، اجرای این پژوهش توسط مراکز تحقیقاتی اتاق‌های بازرگانی مدنظر قرار گرفته است. از سوی دیگر با توجه به این نکته که بنگاه‌های بخش خصوصی کشور مراجعی موثق در شناسایی مشکلات کسب‌وکار و وضعیت اقتصاد می‌باشند، اجرای این مطالعه از سوی اتاق‌های بازرگانی بر ارزش نتایج حاصل از پژوهش می‌افزاید.

۲- ضرورت انجام تحقیق

لطفاً با توجه به جایگاه اتاق، وضعیت کنونی اقتصاد کشور، اولویت‌های اصلی اتاق و دلایلی را که انجام چنین پروژه‌ای را ضروری می‌نماید، ذکر فرمایید.

منبع اصلی تولید اطلاعات و دانش، فعالیت‌های پژوهشی می‌باشد که مطالعه و گردآوری اطلاعات از مراحل اصلی و حداقل‌های لازم آن به شمار می‌رود. متأسفانه با وجود تعدد مراکز انتشار اطلاعات در خصوص استان، همچنان با کمبود گزارش‌های به‌روز و معتبر در این ارتباط مواجه هستیم. لذا با توجه به ضرورت دسترسی به اطلاعات استانی، پروژه مذکور برای مراکز تحقیقات اتاق‌های بازرگانی تعریف شده است. اتاق‌های بازرگانی به علت دسترسی به اطلاعات استانی به خصوص اطلاعات مربوط به بخش خصوصی می‌توانند به عنوان یکی از مراکز انتشار اطلاعات ایفای نقش کنند که جمع‌آوری اطلاعات و تحلیل آن‌ها توسط مرکز تحقیقات اتاق‌های بازرگانی گام بسیار مؤثری برای حل فقدان اطلاعات استانی خواهد بود.

۳- اهداف پروژه

لطفاً در کادر زیر اهدافی را که قصد دارید با اجرای این پروژه به آن‌ها دست یابید، ذکر نمایید. اهداف مدنظر می‌توانند در قالب اهداف اصلی و فرعی تنظیم شوند.

۱. استخراج آمارهای کلیدی در حوزه اقتصاد و محیط کسب‌وکار استان‌ها به منظور استفاده سرمایه‌گذاران بالقوه
۲. ارائه گزارش‌های تحلیلی از وضعیت اقتصادی و محیط کسب‌وکار استان‌ها
۳. ارائه راه‌حل برای حل مشکلات محیط کسب‌وکار استان‌های مختلف
۴. استخراج فرصت‌های سرمایه‌گذاری در بخش‌های مختلف اقتصادی استان‌های کشور

۴- شرح خدمات ضروری و حداقل خروجی‌های مورد انتظار

۴-۱- اقتصاد استان در یک نگاه

جمعیت و نرخ رشد جمعیت (کل کشور و استان)	<p>وضعیت کلی استان در قیاس با سطح کشور (در صورت ذکر نشدن سال، برای آخرین سال انتشار یافته)</p>
بعد خانوار (کل کشور و استان)	
ضریب جینی (کل کشور و استان)	
نرخ باسوادی (۶ سال و بیشتر) (کل کشور و استان)	
امید به زندگی در بدو تولد (کل کشور و استان)	
میزان شهرنشینی (کل کشور و استان)	
ضریب نفوذ اینترنت (کل کشور و استان)	
نرخ مشارکت اقتصادی (کلی و به تفکیک جنسیت) (کل کشور و استان)	
نرخ بیکاری (کلی و به تفکیک جنسیت) (کل کشور و استان)	
سهم استان از اشتغال (به تفکیک بخش کشاورزی، صنعت و معدن، خدمات) (کل کشور و استان)	
نرخ تورم شاخص مصرف کننده (کل کشور و استان)	
بهره‌وری نیروی کار (کل کشور و استان)	
بهره‌وری سرمایه (کل کشور و استان)	
میزان سرمایه‌گذاری انجام شده (به تفکیک بخش کشاورزی، صنعت و معدن، خدمات) (کل کشور و استان)	
مزیت‌های رقابتی آشکار شده (به تفکیک بخش کشاورزی، صنعت و معدن، خدمات) (کل کشور و استان)	
تولید ناخالص داخلی بدون نفت و با نفت و سهم استان از تولید ناخالص داخلی بدون نفت و با نفت کشور (به قیمت ثابت سال ۱۳۸۳ و جاری)، از سال ۱۳۷۹ تا آخرین سال انتشار یافته	
سرانه تولید ناخالص داخلی بدون نفت و با نفت و سهم استان از سرانه تولید ناخالص داخلی بدون نفت و با نفت کشور (به قیمت ثابت سال ۱۳۸۳ و جاری)، از سال ۱۳۷۹ تا آخرین سال انتشار یافته	
متوسط رشد سالانه اقتصاد استان و اقتصاد ملی از سال ۱۳۷۹ تا آخرین سال انتشار یافته	
تحلیل ساختار تولید استان به تفکیک کشاورزی، صنایع و معادن و خدمات (برای سال ۹۴ یا آخرین سال انتشار یافته)	
تحلیل سرمایه‌گذاری‌های داخلی و خارجی انجام شده در استان به تفکیک کشاورزی، صنایع و معادن و خدمات (۹۴-۷۹)	
تحلیل بخش/بخش‌های اقتصادی (کشاورزی، صنعت، معدن و خدمات) که استان در آن مزیت دارد.	
کاربری‌های تعریف شده برای استان در طرح آمایش سرزمین	

۴-۲- وضعیت بخش‌های اقتصادی در استان

کشاورزی	<p>تحلیل SWOT بخش کشاورزی استان</p> <p>مزیت‌های نسبی استان در حوزه کشاورزی</p> <p>۵ مشکل اول بخش کشاورزی استان (با استفاده از پرسش‌نامه)</p> <p>تحلیل بخش کشاورزی استان (وضعیت زراعت، باغداری و دامداری)</p> <p>ارزش افزوده بخش کشاورزی به تفکیک کدهای ISIC REV.3</p> <p>صادرات / واردات بخش کشاورزی به تفکیک</p> <ol style="list-style-type: none">۱. نوع کالاهای صادراتی / وارداتی (مصرفی، واسطه‌ای و سرمایه‌ای)۲. ۱۰ قلم اول محصولات صادراتی / وارداتی۳. مقاصد و مبادی عمده صادراتی / وارداتی استان <p>نیروی کار شاغل در بخش کشاورزی و بهره‌وری نیروی کار در این بخش</p> <p>اولویت‌های سرمایه‌گذاری در بخش کشاورزی استان</p> <p>کمیت منابع آبی موجود در استان به تفکیک نوع (سفره‌های زیرزمینی، چاه، قنات و ..)</p> <p>نوع آبیاری زمین‌های زیر کشت و بهره‌وری آب</p> <p>سطح زیر کشت به تفکیک نوع محصولات و بهره‌وری خاک</p> <p>میزان بهره‌گیری از فناوری در بخش کشاورزی (کشاورزی سنتی و یا مدرن)، سطح زیر کشت گلخانه‌ای</p> <p>صنایع تبدیلی و تکمیلی استان با ذکر ظرفیت اسمی و میزان تولید واقعی</p> <p>تحلیل نوع کشاورزی (خرده مالکی، تعاونی، شرکت‌های کشت و صنعت و ...)</p> <p>آمار تولیدات محصولات زراعی، باغی، دام و طیور و آبزیان</p> <p>آمار پروژه‌های در حال احداث (جواز تأسیس، درصد پیشرفت و زمان بهره‌برداری)</p>
---------	--

تحلیل SWOT بخش صنعت و معدن استان
مزیت‌های نسبی استان در حوزه صنعت و معدن
۵ مشکل اول بخش صنعت و معدن استان (با استفاده از پرسش‌نامه)
تحلیل بخش صنعت و معدن استان
ارزش افزوده بخش صنعت و معدن به تفکیک کدهای ISIC REV.3
صادرات/ واردات بخش صنعت و معدن به تفکیک
۱. نوع کالاهای صادراتی/ وارداتی (مصرفی، واسطه‌ای و سرمایه‌ای)
۲. ۱۰ قلم اول محصولات صادراتی/ وارداتی
۳. مقاصد و مبادی عمده صادراتی/ وارداتی استان
نیروی کار شاغل در بخش صنعت و معدن
بهره‌وری نیروی کار بخش صنعت و معدن و بهره‌وری متوسط سرمایه
اولویت‌های سرمایه‌گذاری در فعالیتهای صنعتی و معدنی استان
تعداد شهرک‌های صنعتی، مناطق آزاد و ویژه اقتصادی
وضعیت فعالیت بنگاه‌ها (فعال و نیمه فعال)
وضعیت فعالیت خوشه‌های صنعتی در استان (تعداد، میزان تولید، میزان صادرات)
آمار ذخایر معدنی استان به تفکیک کانی
آمار تعداد و انواع معادن فعال
آمار میزان استخراج از معادن به تفکیک کانی
آمار داده‌های صنعتی به تفکیک صنعت، ظرفیت واقعی و اسمی و قدمت

<p style="writing-mode: vertical-rl; text-orientation: mixed;">خدمات</p>	<p>تحلیل SWOT بخش خدمات استان مزیت‌های نسبی استان در حوزه خدمات ۵ مشکل اول بخش خدمات استان (با استفاده از پرسش‌نامه) تحلیل بخش خدمات استان ارزش افزوده بخش خدمات به تفکیک کدهای ISIC REV.3 صادرات / واردات بخش خدمات به تفکیک</p> <p>۱. نوع خدمات صادراتی / وارداتی (مصرفی، واسطه‌ای و سرمایه‌ای) ۲. ۱۰ قلم اول خدمات صادراتی / وارداتی ۳. مقاصد و مبادی عمده صادراتی / وارداتی استان</p> <p>تحلیل بخش خدمات استان نیروی کار شاغل در بخش خدمات و بهره‌وری نیروی کار در این بخش اولویت‌های سرمایه‌گذاری در بخش خدمات استان متوسط اجاره‌بهای هر مترمربع واحد تجاری در استان</p>
<p style="writing-mode: vertical-rl; text-orientation: mixed;">س۴</p>	<p>تحلیل کامل به همراه جدول SWOT صنایع و یا بخش‌هایی که مزیت اصلی استان به حساب می‌آیند.</p>

۴-۳- تحلیل محیط کسب‌وکار استانی

<p style="writing-mode: vertical-rl; text-orientation: mixed;">زیرساخت‌های لازم</p>	<p>تحلیل کمیت و کیفیت زیرساخت‌های استان شامل (با بهره‌گیری از پرسش‌نامه با اندازه نمونه قابل قبول):</p> <ul style="list-style-type: none"> • کیفیت جاده‌ها و زیرساخت‌های هوایی و ریلی • کیفیت خدمات ارائه شونده در زمینه تأمین برق، آب، گاز، انرژی‌های نو • کیفیت دسترسی به اینترنت • سهولت دسترسی به زیرساخت‌ها در تمام استان (پرسشنامه) <p>تحلیل کمیت زیرساخت‌ها با استفاده از داده‌های واقعی:</p> <ul style="list-style-type: none"> • دسترسی به انواع انرژی در استان (آب، برق، گاز و انرژی‌های نو) • دسترسی به تلفن و اینترنت (ضریب نفوذ اینترنتی و ...) • فرودگاه‌های داخلی و بین‌المللی مستقر در استان (تعداد و مقاصد پروازها) • زیرساخت‌های زمینی (جاده‌ای) استان (کیلومتر) • زیرساخت‌های ریلی در دسترس در استان (کیلومتر) • دسترسی / عدم دسترسی ریلی به استان‌های همجوار (به همراه توضیحات مربوطه) • دسترسی / عدم دسترسی ریلی به بنادر کشور (به همراه توضیحات مربوطه) • فاصله جاده‌ای و ریلی تا نزدیک‌ترین بندر، مرزهای زمینی تجاری و بندرعباس
---	--

تعداد استان‌های همجوار شعاع دسترسی به استان‌های همجوار	دسترسی به بازار
اندازه بازار داخلی (تعداد و جمعیت استان‌های همجوار) اندازه بازار در شعاع‌های مختلف (۱۰۰-۲۰۰-۵۰۰-۱۰۰۰ کیلومتر) اندازه بازار خارجی	اندازه بازار
روش‌های عمده تأمین مالی در استان تسهیلات دریافتی از بانک‌ها به تفکیک بخش دریافتی سهولت دسترسی به منابع مالی (پرسشنامه)	بازار مالی
لیست نهادهای عمومی ارائه‌دهنده خدمات مرتبط با کسب‌وکار استان (اتاق‌های بازرگانی، انجمن‌های صنفی، شتاب‌دهنده‌های رشد، پارک‌های فناوری، مراکز انتقال فناوری، مراکز مشاوره‌ای، نهادهای مالی و مؤسسات توسعه‌ای و ...) تشریح خدماتی که این نهادها به واحدهای کسب‌وکار استان ارائه می‌دهند. اطلاعات مربوط به راه‌های ارتباطی با این نهادها (تلفن، آدرس و ...)	نهادهای عمومی
جمعیت فعال و غیرفعال به تفکیک جنس، سن، تحصیلات و شهری و روستای جمعیت شاغل در بخش‌های کشاورزی، صنعت و خدمات به تفکیک جنس، سن، تحصیلات و شهری و روستای میزان اشتغال در بخش خصوصی و دولتی به تفکیک جنس، سن، تحصیلات و شهری و روستای متوسط بهره‌وری نیروی کار به تفکیک ۵ بخش برتر اقتصادی نرخ مشارکت، نرخ بیکاری استان به تفکیک جنسیت و ... وضع تحصیلی نیروی کار استان	دسترسی به نیروی کار
۱۰ مانع اصلی محیط کسب‌وکار استان (دربدارنده موانع کسب‌وکار مختص استان مانند قاچاق، عوامل طبیعی مانند سیل، گرد و غبار) توصیه‌ها برای بهبود محیط کسب‌وکار استان	محیط کسب‌وکار
تحلیل وضعیت مالی بنگاه‌های کوچک و متوسط استان ارائه راهکار برای بهبود وضعیت بنگاه‌های کوچک و متوسط استان	سایر

۴-۴- فرصت‌های سرمایه‌گذاری استان

تحلیل فرصت‌های سرمایه‌گذاری استان (با تأکید بر جذب سرمایه‌گذاری خارجی)	فرصت‌های سرمایه‌گذاری استان (با تأکید بر جذب سرمایه‌گذاری خارجی)
تحلیل روندهای جذب سرمایه‌گذاری به تفکیک بخش‌های اقتصادی (کشاورزی، صنعت و معدن و خدمات) و به تفکیک منشأ سرمایه (داخلی و خارجی)	
موانع سرمایه‌گذاری به تفکیک بخش‌های اقتصادی (کشاورزی، صنعت و معدن و خدمات)	
فرصت‌های سرمایه‌گذاری به تفکیک بخش‌های اقتصادی (کشاورزی، صنعت و معدن و خدمات)	
لیست پروژه‌های نیمه‌تمام استان که قابلیت واگذاری دارد.	
لیست واحدهای تعطیل و نیمه تعطیل صنعتی که علاقه‌مند فروش یا جذب سرمایه هستند.	

- تذکر: جداول اطلاعاتی هر ۴ بخش در قالب فایل اکسل پیوست شود.

۵- سؤالات اصلی و فرعی

لطفاً در کادر زیر سؤالات اصلی و فرعی که قرار است طرح پیشنهادی به آن‌ها پاسخ دهد را قید فرمایید.

<ol style="list-style-type: none"> ۱. وضعیت اقتصادی استان‌های کشور به تفکیک بخش‌های کشاورزی، صنعت و معدن و خدمات چگونه است؟ ۲. مشکلات اصلی محیط کسب‌وکار در استان‌های کشور کدام است؟ ۳. چه راهکارهایی برای بهبود محیط کسب‌وکار در استان‌های مختلف کشور وجود دارد؟ ۴. اولویت سرمایه‌گذاری در استان‌های مختلف کشور در چه زمینه‌هایی می‌باشد؟
--

۶- حداقل الزامات مجری (از نظر سوابق علمی - اجرایی)

با توجه به ماهیت و دامنه موضوع، به نظر شما مجری و تیم پروژه حداقل از چه الزامات علمی و اجرایی باید برخوردار باشند تا بتوانند پاسخ سؤالات شما را در قالب طرح پژوهشی ارائه دهند.

<p>الزامات مجری:</p> <ul style="list-style-type: none"> • سوابق انجام تحقیقات مرتبط با موضوع • سوابق تحصیلی مرتبط با موضوع <p>الزامات تیم تحقیقاتی:</p> <ul style="list-style-type: none"> • هماهنگی سوابق تجربی و علمی با موضوع

۷- سایر مواردی که لازم است در پیشنهادیه طرح ذکر شوند

--